

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): №2/06.03.2020 г.

Приета от КС (протокол №/ дата): №7/18.02.2020 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(Доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ПОВЕДЕНЧЕСКА ИКОНОМИКА”;

ЗА СПЕЦ: Всички специалности; ОКС „бакалавър“ без ПН 4.6. Информатика и компютърни науки

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Калоян Колев)

2.
(Гл. ас. д-р Александър Тодоров)

Ръководител катедра:
„Обща икономическа теория“ (Доц. д-р Христо Мавров)

I. АНОТАЦИЯ

Целта на курса е да запознае студентите с принципите, методите и приложенията на поведенческата икономика. Акцентът на курса е върху разбирането на принципите на поведенческия подход при решаване на икономически проблеми и върху разработването на аналитични инструменти и тяхното приложение в различни икономически ситуации.

Основните теми в курса включват: стойност и щастие, взимане на решения в условия на риск и несигурност, ментално сметководство, избор във времето, стратегически взаимодействия, „побутвания“ и поведенчески интервенции. Във всяка тема студентите ще бъдат запознати с: доказателствата, които показват, че в стандартния икономически модел липсват важни елементи или отклонения в поведението; моделите, които са разработени с цел предвиждане на това поведение; приложения на тези модели за в областта на финансите, инвестициите, продажби и т.н.

Курсът се основава на нови теории и експерименти чрез изследване на действителното икономическо поведение на хората и предполага активно участие на студентите и работа в екип. Аналитичните умения на студентите ще се развиват чрез експерименти в клас и в реални полеви условия с цел изследване реалните решения на хората, които противоречат на строго рационалните модели. Неразделна част от курса ще бъде и самостоятелно или екипно изследователско предложение (експеримент), което студентите трябва да завършат и представят до края на курса.

Цели и задачи на курса:

- да изгради у студентите съвременно разбиране за икономическото поведение на хората
- да се разшири способността на студентите да намират алтернативни решения на житейските проблеми чрез изследване на много съвременни проблеми през призмата на икономическия начин на мислене
- да развие разбиране за това как съвременните икономисти изследват настоящите социални процеси

Очаквани резултати от обучението:

След успешно завършване на курса, студентите трябва:

- да разберат сложността, принципите и нюансите в икономическото поведение на хората;
- да познават основни поведенчески подходи за анализ на пазара, процесите на договаряне, социални проблеми и др.;
- да демонстрират възможността да прилагат психологически реализъм по отношение на икономическото поведение на хората.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1. КАКВО Е ПОВЕДЕНЧЕСКА ИКОНОМИКА И ЗАЩО ИМАМЕ НУЖДА ОТ НЕЯ?	2	2	
1.1.	“Homo economicus” и обикновения човек.			
1.2.	Методи, цели, обхват и структура на поведенческата икономика.			
1.3.	Произход, история и противоречия в поведенческата икономика. Връзки с други дисциплини.			

ТЕМА 2. СТОЙНОСТ, ПОЛЕЗНОСТ И ЩАСТИЕ		3	3	
2.1.	Нагласи, ценности, предпочитания и избор.			
2.2.	Еволюционна биология на полезността (биологичен фитнес).			
2.3.	Видове полезност.			
2.4.	Отклонения в полезността и щастие.			
ТЕМА 3. ИЗБОР В УСЛОВИЯТА НА РИСК.		4	4	
3.1.	Синтез на теорията на вероятностите с теорията на полезността.			
3.2.	Склонност към риск: “очаквана стойност” и “очаквана полезност”.			
3.3.	Рамкиране и отклонения в рационалния избор.			
3.4.	Референтна зависимост и избягване на риска (загубата).			
3.5.	Проспектна теория.			
ТЕМА 4. ПРЕЦЕНКИ В УСЛОВИЯТА НА НЕСИГУРНОСТ: ЕВРИСТИКА И ОТКЛОНЕНИЯ		4	4	
4.1.	Биологична еволюция и дуална система на мислене.			
4.2.	Афектна евристика и емоции.			
4.3.	Неличностна евристика и ирационални страхове.			
4.4.	Репрезентативна евристика и магически вярвания.			
4.5.	Закотвяне и приспособяване.			
ТЕМА 5. МЕНТАЛНО СМЕТКОВОДСТВО.		4	4	
5.1.	Природа и компоненти на менталното сметководство.			
5.2.	Рамкиране и редактиране.			
5.3.	Инвестиционни заблуди, изкушения и подаръци.			
ТЕМА 6. ВРЕМЕВИ ПРЕДПОЧИТАНИЯ.		4	4	
6.1.	Времево дисконтиране и изборът кога да действаме.			
6.2.	Полезност на последователностите.			
6.3.	Хиперболично дисконтиране и неустойчивост във времето.			
6.4.	Свръх задлъжнялост, зависимости, нездравословни навици и отлагане.			
ТЕМА 7. СТРАТЕГИЧЕСКИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ (ПОВЕДЕНЧЕСКА ТЕОРИЯ НА ИГРИТЕ).		4	4	
7.1.	Основи на поведенческите игри.			
7.2.	Равновесие в прости и сложни (смесени) стратегии.			
7.3.	Учене от опита.			
7.4.	Диктатура, коопериране и справедливост.			
ТЕМА 8. СОЦИАЛНО МИСЛЕНЕ.		3	3	
8.1.	Социални предпочитания.			
8.2.	Влияние на социалните мрежи върху взимането на индивидуални решения.			
8.3.	Роля на социалните норми върху взимането на индивидуални решения.			
8.4.	Избягване на неравенството, честност и благотворителност.			

ТЕМА 9. „ПОБУТВАНИЯ“, ПОЛИТИКА И ЩАСТИЕ.		2	2	
9.1.	Поведенчески икономикс и институционален дизайн.			
9.2.	Принципи на добрата архитектура на избора.			
9.3.	„Побутвания“ и поведенчески промени.			
	Total:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Анализ на казуси и данни от експерименти	3	15
1.2.	Контролен тест	1	25
1.3.	Презентация на проведен реален експеримент	1	40
Общо за семестриален контрол:		5	80
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	40
Общо за сесиен контрол:		1	40
Общо за всички форми на контрол:		6	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Атанасов, А., Поведенски икономикс, Издателски комплекс - УНСС, 2013
2. Канеман, Д., Мисленето, Издателство „Изток-Запад“, 2012
3. Канев, Д., Архитектура на избора (Съветите на поведенческата икономика), ИК "Степно", 2016
4. Ариели, Д., Предвидимо ирационални: Кои са силите, формиращи нашите решения, НСМ-Медиа, 2012
5. Талер, Р., Сънстейн, К., Побутване: По-добрите решения за здраве, благосъстояние и щастие, Издателство „Изток-Запад“, 2014
6. Wilkinson, N., Klaes, M., An Introduction to Behavioral Economics (2 ed.), Macmillan Education, New York, 2012

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Corr, P., Plagnol, A., Behavioral Economics - The Basics, Taylor and Francis, Routledge, 2018
2. Angner, Erik, A Course in Behavioral Economics (2 ed.), Macmillan Education, UK, 2016
3. Kahneman, D., Tversky, A., Choices, Values, and Frames (1st ed.), Cambridge University Press, 2000
4. Gilovich, T., Griffin, D. and Kahneman, D., Heuristics and Biases: The Psychology of Intuitive Judgment, Cambridge University Press, 2002
5. Канев, Д., Терзиев, В., „Поведенческата икономика: развитие, състояние и перспективи“, Годишник на СА Д. А. Ценов, 1/2017, с. 7-32
6. Колев, К., "Глобалната икономическа криза и поведенческият икономикс", в "Критиката на неокласическия икономикс в светлината на глобалната финансово-икономическа криза от 2008-2009 г.", Издателство „Наука и икономика“, Икономически университет – Варна, 2016